

Przykładowe zestawy egzaminacyjne ilustrują stopień złożoności zadań i pytań testowych. Wskazane w zadaniach rozwiązania są rozwiązaniami wyłącznie ramowymi. Rozwiązania – co do zasady – powinny uwzględniać założenia podane w zadaniu, jednak mogą być one przez kandydata dookreślone lub skomentowane, jeśli uzna taką potrzebę. Na dzień egzaminu obowiązujący jest zakres wiedzy aktualnej, odpowiadającej zagadnieniom wyspecyfikowanym dla danego egzaminu w obowiązującej uchwale Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. Przygotowując się do egzaminów, publikowane zadania należy więc wykorzystywać odpowiednio, pamiętając jednocześnie o tym, że nie wyczerpują one bogatej literatury przedmiotu.

ROZWIĄZANIA WZORCOWE**BLOK TEMATYCZNY I****Pytania testowe**

1. Dla przedstawienia w sprawozdaniu finansowym rzetelnego i jasnego obrazu jednostka:
 - a) w każdym przypadku może odstąpić od zastosowania określonego rozwiązania zawartego w ustawie o rachunkowości, jednocześnie podając w informacji dodatkowej uzasadnienie przyczyny jego niezastosowania oraz wpływ, jaki niezastosowanie przepisu wywiera na obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki,
 - b) **może odstąpić od zastosowania określonego rozwiązania zawartego w ustawie o rachunkowości w uzasadnionych przypadkach, np. z uwagi na szczególne okoliczności bądź cechy zawartej transakcji, ale wyłącznie wtedy, gdy kwestie będące przedmiotem odstępstwa mają istotne znaczenie dla przedstawienia rzetelnego i jasnego obrazu sytuacji jednostki,**
 - c) w każdym przypadku jest zobowiązana stosować rozwiązania określone w ustawie o rachunkowości.
2. Jednostka, informując w sprawozdaniu finansowym o włączeniu do przyjętych przez siebie zasad (polityki) rachunkowości wszystkich dotyczących jej Krajowych Standardów Rachunkowości i ich stosowanie w sprawach nieuregulowanych przepisami o rachunkowości:
 - a) **jest zobowiązana do stosowania wszystkich zapisów włączonych do zasad (polityki) rachunkowości Krajowych Standardów Rachunkowości,**
 - b) może stosować wybiórczo niektóre włączone do zasad (polityki) rachunkowości Krajowe Standardy Rachunkowości i nie stosować innych,
 - c) może stosować jedynie wybrane części Krajowych Standardów Rachunkowości włączonych do zasad (polityki) rachunkowości.
3. Roczne sprawozdanie finansowe jednostki będącej spółką z ograniczoną odpowiedzialnością zostało sporządzone w ustawowym terminie i podpisane przez osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych oraz przez dwóch z trzech członków zarządu. Jeden z członków zarządu odmówił na piśmie opatrzonym własnoręcznym podpisem podpisania sprawozdania finansowego oraz złożenia oświadczenia, iż sprawozdanie finansowe spełnia wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości. W tej sytuacji:
 - a) odmowa podpisu oraz odmowa złożenia oświadczenia zostają dołączone do sprawozdania finansowego w formie przedłożonej przez członka zarządu,
 - b) **jeden z członków zarządu podpisujący sprawozdanie finansowe zapewnia sporządzenie elektronicznej kopii pisemnej odmowy podpisu oraz odmowy złożenia oświadczenia, które w takiej formie zostają dołączone do sprawozdania finansowego,**
 - c) wszyscy członkowie zarządu podpisujący sprawozdanie finansowe zobowiązani są potwierdzić elektronicznie przyjęcie odmowy podpisu oraz odmowy złożenia oświadczenia, przy czym dokumenty te nie wymagają złożenia do rejestru sądowego wraz ze sprawozdaniem finansowym.
4. Organ zatwierdzający jednostki podjął decyzję w sprawie sporządzenia sprawozdania finansowego jednostki z uwzględnieniem uproszczeń określonych dla jednostek mikro w pełnym zakresie przewidzianym ustawą o rachunkowości. W związku z tym sprawozdanie finansowe jednostki:
 - a) **nie będzie obejmować informacji dodatkowej, o ile jednostka uzupełni sprawozdanie finansowe o określone informacje do bilansu,**
 - b) będzie obejmować informację dodatkową w ograniczonym zakresie, wskazanym w załączniku do ustawy o rachunkowości,
 - c) będzie obejmować bilans, rachunek zysków i strat oraz wprowadzenie do sprawozdania finansowego.
5. Koszty poniesione w związku z połączeniem jednostek pozostających zarówno przed jak i po połączeniu pod kontrolą dotychczasowego wspólnego udziałowca:
 - a) powiększają cenę przejęcia,
 - b) **zalicza się do kosztów finansowych,**
 - c) zmniejszają kapitał zapasowy.

6. Jednostka sporządzająca sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF:
 - a) może określić je jako zgodne z tymi standardami nawet jeśli nie spełnia ono w szczególnych sytuacjach wszystkich wymogów zawartych w MSSF,
 - b) nie ma obowiązku zamieszczania w sprawozdaniu finansowym żadnej informacji o zgodności sprawozdania finansowego z MSSF,
 - c) **zamieszcza w informacji dodatkowej wyraźne i bezwarunkowe oświadczenie o zgodności sprawozdania finansowego z MSSF.**
7. Zgodnie z krajowymi standardami rachunkowości, w kwocie netto mogą zostać wykazane przepływy pieniężne dotyczące poszczególnych rodzajów działalności dotyczące:
 - a) udzielonych długoterminowych pożyczek,
 - b) dywidend otrzymanych i zapłaconych od/na rzecz poszczególnych jednostek,
 - c) **zaciągniętego kredytu w rachunku bieżącym.**
8. Spółka akcyjna zobowiązana jest do pozostawienia w spółce na pokrycie strat 8% zysku za dany rok obrotowy do momentu osiągnięcia łącznej kwoty w wartości co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Kwoty te ujmuje się w zestawieniu zmian w kapitale własnym w pozycji:
 - a) **kapitał zapasowy,**
 - b) pozostałe kapitały rezerwowe,
 - c) zyski z lat ubiegłych.
9. Zgodnie z ustawą o rachunkowości, raportowanie informacji niefinansowych jest prezentowane w formie:
 - a) odrębnej części sprawozdania z działalności,
 - b) **odrębnej części sprawozdania z działalności lub wraz ze sprawozdaniem z działalności sporządzonego jako odrębne sprawozdanie na temat informacji niefinansowych,**
 - c) odrębnej części sprawozdania z działalności lub odrębnego sprawozdania na temat informacji niefinansowych, przy czym sporządzenie odrębnego sprawozdania zwalnia jednostkę z konieczności sporządzania sprawozdania z działalności.
10. Spółka kapitałowa wyodrębniła organizacyjnie oddziały nie posiadające osobowości prawnej, sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe. W związku z tym jest ona zobowiązana do sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego:
 - a) odrębnie od sprawozdań finansowych oddziałów, ujawniając jednocześnie w dodatkowych informacjach dane łączne obejmujące sprawozdania finansowe oddziałów,
 - b) obejmującego również dane sprawozdań finansowych oddziałów, ujawniając jednocześnie w dodatkowych informacjach kwoty aktywów i funduszy wydzielonych w jednostce macierzystej i oddziałach,
 - c) **obejmującego dane łączne spółki i jej oddziałów, jednocześnie wskazując na to we wprowadzeniu do sprawozdania finansowego.**

Zadania sytuacyjne**Zadanie 1***Założenia:*

BETA Sp. z o.o. sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości (dalej: UoR) w układzie wynikającym z załącznika nr 1 do UoR, a jej rok obrotowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym. W polityce rachunkowości spółki określono następujące zasady dotyczące wyceny bilansowej wybranych pozycji aktywów i pasywów:

- Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne są wyceniane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, pomniejszonym o odpisy umorzeniowe i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.
- Nieruchomości inwestycyjne są wyceniane zgodnie z art.28, ust.1, pkt.1 UoR według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.
- Inwestycje w aktywa finansowe są wyceniane w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości (model ostrożnej wyceny). Spółka nie stosuje przepisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych.
- Zapasy rzeczowych aktywów obrotowych są wyceniane według cen nabycia lub kosztów wytworzenia nie wyższych od cen ich sprzedaży netto na dzień bilansowy.
- Rezerwy są wyceniane w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości.

Przed dokonaniem wyceny aktywów i pasywów na dzień bilansowy 31.12.20XX r. ustalono m.in., że:

1. Spółka posiada maszynę produkcyjną zaliczoną do środków trwałych o wartości początkowej 120.000 zł i dotychczasowym umorzeniu 50.000 zł. Kwota umorzenia uwzględnia odpis za grudzień 20XX r. W związku z podjęciem decyzji o zmianie technologii produkcji maszyna stała się nieprzydatna. Spółka postanowiła dokonać odpisu aktualizującego jej wartość. Aktualna cena sprzedaży (bez podatku VAT) możliwa do uzyskania wynosi 45.000 zł, a dodatkowe koszty, które spółka będzie musiała ponieść w związku ze sprzedażą oszacowano na 1.500 zł.
2. Spółka posiada materiały o wartości w cenie zakupu 25.000 zł. Koszty zakupu materiałów są rozliczane w czasie. Saldo debetowe konta „Rozliczenia międzyokresowe kosztów zakupu” na dzień bilansowy wynosi 3.200 zł. Na dzień bilansowy ustalono możliwą do uzyskania cenę sprzedaży netto materiałów w wysokości 29.000 zł.
3. Spółka posiada nieruchomość inwestycyjną o wartości początkowej 1.200.000 zł i dotychczasowym umorzeniu na dzień 01.12.20XX r. w wysokości 90.000 zł. Dla celów bilansowych przyjęto 40-letni okres ekonomicznej użyteczności nieruchomości oraz liniową metodę amortyzacji. Dotychczasowe umorzenie nie obejmuje odpisu amortyzacyjnego za miesiąc grudzień 20XX r. Wartość rynkowa nieruchomości, ustalona przez rzeczoznawcę majątkowego, wynosi na dzień bilansowy 1.400.000 zł. Spółka planuje sprzedaż nieruchomości w ciągu 6 miesięcy od dnia bilansowego.
4. Spółka posiada akcje spółki XYZ S.A., zakwalifikowane do inwestycji długoterminowych. Spółka XYZ S.A. jest notowana na giełdzie, nie jest jednostką powiązaną dla spółki BETA, żadna ze spółek nie posiada zaangażowania w kapitale drugiej spółki. Cena zakupu akcji wynosiła 75.000 zł. Do tej pory akcje nie podlegały aktualizacji wyceny. Na dzień bilansowy wartość rynkowa tych akcji wynosi 62.500 zł.
5. Spółka opracowała plan restrukturyzacji polegającej na likwidacji jednego z wydziałów. Kierownictwo jednostki podjęło decyzję o utworzeniu rezerwy na restrukturyzację. Zgodnie z planem restrukturyzacji część pracowników pracujących obecnie w wydziale przeznaczonym do likwidacji zostanie zwolniona, a część przeniesiona do innych wydziałów. Oszacowano koszty odpraw dla pracowników, którzy zostaną zwolnieni w wysokości 200.000 zł oraz szkoleń dla pracowników, którzy będą pracować w innych wydziałach w wysokości 130.000 zł. Restrukturyzacja zostanie zakończona do końca roku 20XX+1 r.

Dyspozycje:

1. Uzupełnij tabelę 1 umieszczoną w **Rozwiązaniu**, podając szczegółowe pozycje bilansu na dzień 31.12.20XX r., sporządzanego zgodnie z załącznikiem nr 1 do UoR oraz kwoty, które powinny zostać wykazane w tych pozycjach po przeprowadzeniu wyceny bilansowej wybranych aktywów i pasywów spółki, opisanych w punktach 1-5 Założeń zadania.
2. Uzupełnij tabelę 2 umieszczoną w **Rozwiązaniu**, podając szczegółowe pozycje rachunku zysków i strat za rok 20XX r. w wariantcie kalkulacyjnym sporządzanym zgodnie z załącznikiem nr 1 do UoR oraz kwoty, które powinny zostać wykazane w tych pozycjach, wynikające z punktów 1-5 Założeń zadania. Jeżeli operacje gospodarcze wynikające z Założeń nie powodują skutków wynikowych, w odpowiednim wierszu tabeli należy wpisać „**Brak skutków**”

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad 1.

Tabela 1

Lp.	Pozycja bilansu (załącznik nr 1 do UoR)	Kwota
1.	A.II.1.c) AKTYWA, Aktywa trwałe, Rzeczowe aktywa trwałe, Środki trwałe, Maszyny i urządzenia	43.500
2.	B.I.1. AKTYWA, Aktywa obrotowe, Zapasy, Materiały	28.200
3.	A.IV.1. AKTYWA, Aktywa trwałe, Inwestycje długoterminowe, Nieruchomości	1.107.500
4.	A.IV.3.c),- AKTYWA, Aktywa trwałe, Inwestycje długoterminowe, Długoterminowe aktywa finansowe, w pozostałych jednostkach, udziały lub akcje	62.500
5.	B.I.3,- PASywa, Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, Rezerwy na zobowiązania, Pozostałe rezerwy, krótkoterminowe	200.000

Ad 2.

Tabela 2

Lp.	Pozycja rachunku zysków i strat w wariantcie kalkulacyjnym (załącznik nr 1 do UoR)	Kwota
1.	H.II. Pozostałe koszty operacyjne, Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	26.500
2.	Brak skutków	
3.	H.III. Pozostałe koszty operacyjne, Inne koszty operacyjne	30.000
4.	K.III. Koszty finansowe, Aktualizacja wartości aktywów finansowych	12.500
5.	H.III. Pozostałe koszty operacyjne, Inne koszty operacyjne	200.000

Zadanie 2*Założenia:*

„Magnolia” S.A. sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości (dalej: UoR) i Krajowymi Standardami Rachunkowości (KSR), w układzie wynikającym z załącznika nr 1 do UoR, a rok obrotowy spółki pokrywa się z rokiem kalendarzowym. Spółka jest czynnym podatnikiem VAT, dokonującym wyłącznie sprzedaży opodatkowanej stawką 23%.

Na początku roku 20XX r. kapitał zakładowy spółki wynosił 500.000 zł (20.000 akcji o wartości nominalnej 25 zł każda). Kapitał zapasowy z podziału zysku wynosił 10.000 zł. Nie występował kapitał zapasowy z tytułu nadwyżki wartości sprzedaży (wartości emisyjnej) nad wartością nominalną akcji.

Poniżej przedstawiono informacje o wybranych operacjach gospodarczych, które miały miejsce w spółce w roku 20XX:

1. Podwyższono kapitał zakładowy spółki w wyniku nowej emisji akcji. Wyemitowano 10.000 nowych akcji o wartości nominalnej 25 zł każda. Cena emisyjna jednej akcji wynosiła 30 zł. Akcjonariusze zapłacili za akcje 150.000 zł (wyciąg bankowy otrzymano). Pozostała kwota zostanie opłacona w terminie późniejszym. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.
2. Walne zgromadzenie akcjonariuszy (WZA) spółki podjęło decyzję o przeznaczeniu części zysku netto za rok 20XX-1 na podwyższenie kapitału zapasowego. Zysk netto za rok 20XX-1 wynosił 230.000 zł, a decyzją WZA podwyższono kapitał zapasowy o 30.000 zł.
3. Pozostała część zysku netto za rok 20XX-1 decyzją WZA została przeznaczona na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. Akcjonariusze, będący osobami prawnymi, spełniali warunki do zwolnienia od zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów z dywidend. Dywidendy wypłacono przelewem z rachunku bankowego spółki na rachunki bankowe akcjonariuszy (otrzymano odpowiednie wyciągi bankowe).
4. Spółka nabyła 50 akcji własnych po 20 zł każda, płacąc przelewem z rachunku bankowego (wyciąg bankowy otrzymano), a następnie dokonała umorzenia wszystkich zakupionych akcji własnych. Wartość nominalna każdej akcji wynosiła 25 zł. Obniżenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.
5. Spółka dokonała na dzień bilansowy wyceny aktywów finansowych zakwalifikowanych do kategorii dostępnych do sprzedaży i wycenianych w wartości godziwej. Wzrost wartości inwestycji wynosił 20.000 zł. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych, zyski lub straty z przeszacowania jednostka odnosi na kapitał własny.

Dyspozycje:

Na podstawie Założeń zadania, w części przeznaczonych na **Rozwiązanie**, określ wpływ operacji gospodarczych opisanych w pkt. 1-5 na następujące elementy sprawozdania finansowego spółki:

1. Uzupełnij tabelę nr 1, podając szczegółowe pozycje zestawienia zmian w kapitale własnym spółki „Magnolia” za rok 20XX, w których zostaną wykazane zwiększenia lub zmniejszenia kapitałów własnych oraz właściwe kwoty wynikające z opisu poszczególnych operacji gospodarczych.

W rozwiązaniu należy podać pełne nazwy pozycji zestawienia zmian w kapitale własnym lub oznaczenia cyfrowe i literowe, wynikające z załącznika do UoR, np.:

„Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego; zmniejszenie (z tytułu); -pokrycia straty”

lub

„2.1., b), -pokrycia straty”

2. Uzupełnij tabelę nr 2, podając szczegółowe pozycje rachunku przepływów pieniężnych spółki „Magnolia” za rok 20XX, sporządzanego metodą bezpośrednią, w których zostaną wykazane wpływy lub wydatki wynikające z opisanych operacji gospodarczych oraz właściwe kwoty. W przypadku, gdy operacja nie wywołuje przepływów pieniężnych, w tabeli wpisz „brak skutków”.

W rozwiązaniu należy podać pełne nazwy pozycji rachunku przepływów pieniężnych lub oznaczenia cyfrowe i literowe, wynikające z załącznika do UoR, np.:

„Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej; Wpływy; Kredyty i pożyczki”

lub

„C.I.2.”

Rozwiązanie wzorcowe:**Ad 1. Tabela 1**

Lp.	Zestawienie zmian w kapitale własnym	
	Pozycje	Kwota
1.	1.1. Zmiany kapitału (funduszu) podstawowego a) zwiększenie (z tytułu) - wydania udziałów (emisji akcji)	250.000
	2.1. Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego a) zwiększenie (z tytułu) - emisji akcji powyżej wartości nominalnej	50.000
2.	2.1. Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego a) zwiększenie (z tytułu) - podziału zysku (ustawowo)	18.400
	2.1. Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego a) zwiększenie (z tytułu) - podziału zysku (ponad wymaganą ustawowo minimalną wartość)	11.600
	5.2. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu po korektach b) zmniejszenie z tytułu - przeznaczenia na podwyższenie kapitału zapasowego	30.000
3.	5.2. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu po korektach b) zmniejszenie z tytułu - wypłaty dywidendy	200.000
4.	1.1. Zmiany kapitału (funduszu) podstawowego b) zmniejszenie (z tytułu) - umorzenia udziałów (akcji)	1.250
	2.1. Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego a) zwiększenie (z tytułu) - umorzenie udziałów (akcji)	250
5.	3.1. Zmiany kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny a) zwiększenie (z tytułu) - wzrostu wartości długoterminowych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	20.000

Ad 2. Tabela 2

Lp.	Rachunek przepływów pieniężnych	
	Pozycje	Kwota
1.	C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej I. Wpływy 1. Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	150.000
	2. Brak skutków	
3.	C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej II. Wydatki 2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	200.000
	4. C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej II. Wydatki 1. Nabycie udziałów (akcji) własnych	1.000
5.	Brak skutków	

Zadanie 3*Założenia:*

Firma Audytorska Rewident Sp. z o.o., w której pracujesz przeprowadza badanie sprawozdania finansowego Banku Epsilon S.A. za 2022 r. Bank Epsilon S.A. notowany jest na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie i stosuje MSR/MSSF. Bank stosuje MSSF 9 w zakresie rachunkowości zabezpieczeń. Asystenci w trakcie badania zgłosili zidentyfikowane potencjalne nieprawidłowości wymagające Twojej oceny:

1. Zdaniem jednego z członków zespołu wykazanie pochodnych instrumentów zabezpieczających wartość godziwą jako „Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu. Instrumenty pochodne” jest błędem. Aktywa te powinny zostać one wykazane w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej „Pochodne instrumenty zabezpieczające”;
2. U jednego z pożyczkobiorców (Spółka ABC Sp. z o.o.) Banku Epsilon S.A., którego ekspozycja zakwalifikowana została do Fazy 1, przy ocenie zmiany ryzyka kredytowego przez Bank (znaczny wzrost ryzyka kredytowego), uzyskano informację o problemach finansowych Spółki oraz o złożeniu przez nią wniosku o postępowanie restrukturyzacyjne w rozumieniu ustawy Prawo restrukturyzacyjne. Zdaniem jednego z asystentów złożenie tego wniosku stanowi przesłankę utraty wartości tych ekspozycji, co wymaga przeniesienia ich do Fazy 3.
3. Przychody odsetkowe od ww. ekspozycji wobec Spółki DEF Sp. z o.o. zakwalifikowanej do Fazy 2 zostały naliczone w oparciu o wartość bilansową brutto (a) tej ekspozycji przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe (b). Ekspozycja ta została zakwalifikowana zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy a otrzymywane przepływy pieniężne są jedynie spłatą kwoty kapitału oraz odsetek. Ekspozycja została natomiast zaprezentowana jako „Należności od klientów. Należności wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy” (c). Asystenci nie zgadzają się z podstawą naliczenia odsetek, zastosowaną stopą procentową oraz sposobem prezentacji ekspozycji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.
4. Jeden z asystentów wskazał, że obowiązkiem Banku Epsilon S.A. jest utworzenie w ciężar kosztów rezerwy na ryzyko ogólne, służącej pokryciu niezidentyfikowanego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności bankowej.
5. Bank w maju 2022 r. nabył portfel wierzytelności ze stwierdzoną utratą wartości. Wartość wierzytelności brutto wynosiła 220 mln zł a ich wartość godziwa odpowiadająca wartości netto wyniosła 70 mln zł. Według asystentów wierzytelności powinny zostać ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości netto wynoszącej 70 mln zł, nie zaś 220 mln zł.
6. Przychody odsetkowe naliczone od aktywów wchodzących w skład portfela wierzytelności ze stwierdzoną utratą wartości nabytego w maju 2022 r. naliczone zostały od wartości bilansowej brutto (a.) przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej (b.), co za wyjątkiem podstawy naliczenia, jest zdaniem Asystentów, podejściem właściwym.
7. Asystenci uważają za niewłaściwe ujęcie na dzień 31.12.2022 przez Bank Epsilon S.A. skumulowanej zmiany oczekiwanej straty kredytowej w okresie 12-miesięcznym od daty początkowego ujęcia jako odpisu na oczekiwane straty kredytowe dla nabytego portfela wierzytelności, o którym mowa w pkt 5 i 6.

Dyspozycje:

1. W kolumnie 3 w tabeli zamieszczonej w **Rozwiązaniu** zadania, proszę ocenić czy wnioski dokonane przez Asystentów są właściwe (wpisując odpowiednio: prawidłowa (**TAK**) lub nieprawidłowa (**NIE**)).
2. W kolumnie 4 tabeli zamieszczonej w **Rozwiązaniu**, proszę podać uzasadnienie swojej oceny powołując się, gdzie jest to konieczne, na odpowiednie przepisy prawa. W p. 1 oraz 3c należy wskazać również właściwy sposób prezentacji (nazwę) odpowiednich pozycji w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.
3. Wskazując, tam gdzie to konieczne, pozycje w których powinny zostać zaprezentowane poszczególne aktywa/zobowiązania, proszę wykorzystać nazwy pozycji znajdujące się we wzorcu sprawozdania z sytuacji finansowej wykorzystywanym przez Bank Epsilon S.A. Proszę nie wpisywać kwot ani komentarzy w załączonym wzorcu.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Wnioski Asystentów	Ocena	Uzasadnienie oceny
1.	Pochodne instrumenty zabezpieczające wartość godziwą powinny zostać wykazane w odrębnej pozycji jako „Pochodne instrumenty zabezpieczające”	Prawidłowa	Z treści zadania wynika, że ten instrument pochodny stosowany jest w rachunkowości zabezpieczeń, dlatego należy wykazać jego wartość bilansową w odrębnej pozycji jako „Pochodne instrumenty zabezpieczające”; MSSF 9 Załącznik A MSSF 7 par. 24A; MSSF 9 par. 6.2.1; MSR 1 par. 15 i 29
2.	Ekspozycja wobec Spółki ABC Sp. z o.o. powinna zostać zakwalifikowana do Fazy 3	Prawidłowa	Wskazane przesłanki utraty wartości zostały wskazane w definicji składnika aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe znajdującą się w Załączniku A MSSF 9; MSSF 9 5.5.9 MSSF 9 B5.5.17g Rekomendacja R
3a.	Przychody odsetkowe od ekspozycji wobec Spółki DEF Sp. z o.o. nie powinny zostać naliczone w oparciu o wartość bilansową brutto tej ekspozycji;	Nieprawidłowa	Przychody odsetkowe oblicza się od wartości bilansowej brutto przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej; MSSF 9 5.4.1
3b.	Przychody odsetkowe od ekspozycji wobec Spółki DEF Sp. z o.o. nie powinny zostać naliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe	Prawidłowa	Przychody odsetkowe oblicza się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej; MSSF 9 5.4.1; MSSF 9 5.4.1a Załącznik A MSSF 9
3c.	Ekspozycja wobec Spółki DEF Sp. z o.o. nie powinna zostać zakwalifikowana jako „Należności od klientów. Należności wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy”	Prawidłowa	Ekspozycja wobec spółki powinna zostać zaklasyfikowana jako „Należności od klientów. Należności wyceniane w zamortyzowanym koszcie”; MSSF 9 4.1.2 MSSF 9 5.2.1
4.	Bank Epsilon S.A. zobowiązany jest do utworzenia rezerwy na ryzyko ogólne	Nieprawidłowa	Banki MSSF nie tworzą rezerwy na ryzyko ogólne. Utworzenie rezerwy na ryzyko ogólne nie jest obowiązkiem; Art. 130 Prawa bankowego
5.	Portfel wierzytelności nabyty w maju 2022 r. powinien zostać ujęty w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości netto wynoszącej 70 mln zł.	Prawidłowa	Portfel wierzytelności stanowi aktywa POCI (zakupiony lub utworzony składnik aktywów finansowych dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe) i powinien zostać ujęty w wartości netto Załącznik A MSSF 9 MSSF 9 par. 5.4.1 a

6a.	Przychody odsetkowe naliczone od aktywów wchodzących w skład portfela wierzytelności nabytego w maju 2022 r.: - nie powinny zostać naliczone od wartości bilansowej brutto tych aktywów;	Prawidłowa	Przychody odsetkowe powinny zostać naliczone od wartości bilansowej netto przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe MSSF 9 par. 5.4.1 a.
6b.	- powinny zostać naliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej;	Nieprawidłowa	Przychody odsetkowe powinny zostać naliczone od wartości bilansowej netto przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe MSSF 9 par. 5.4.1 a.
7.	Ujęcie na dzień 31.12.2022 przez Bank Epsilon S.A. skumulowanej zmiany oczekiwanej straty kredytowej w okresie 12-miesięcznym od daty początkowego ujęcia jako odpisu na oczekiwane straty kredytowe dla nabytego portfela wierzytelności jest niewłaściwe	Prawidłowa	Bank powinien na dzień sprawozdawczy ująć skumulowane zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia od momentu początkowego ujęcia jako odpis na oczekiwane straty kredytowe dla nabytego portfela wierzytelności; MSSF 9 5.5.13; MSSF 9 Załącznik A

BLOK TEMATYCZNY II**Pytania testowe**

1. W przypadku, gdy jednostka dominująca ma siedzibę w Polsce, a wszystkie jej jednostki zależne mają siedzibę w Niemczech:
 - a) nie występuje obowiązek sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej,
 - b) sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej jest fakultatywne i uzależnione jest od decyzji organu zatwierdzającego jednostki dominującej,
 - c) **występuje obowiązek sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej.**
2. Konieczność poniesienia przez jednostkę dominującą niewspółmiernie wysokich kosztów w celu uzyskania informacji o jednostce zależnej, niezbędnych do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, może stanowić przesłankę do wyłączenia takiej jednostki zależnej z konsolidacji:
 - a) **jedynie w wyjątkowych przypadkach, które zostaną odpowiednio udokumentowane,**
 - b) w każdym przypadku, gdy oszacowane koszty przekroczą kwotę stanowiącą równowartość 1 000 EURO przeliczoną według kursu średniego NBP ogłoszonego na dzień bilansowy,
 - c) w wyjątkowych przypadkach, jednak bez konieczności odpowiedniego udokumentowania (wystarczające jest wskazanie na ten fakt we wstępie do informacji dodatkowej).
3. Konsolidację można nie obejmować jednostki zależnej, jeżeli:
 - a) odgrywa znaczącą rolę w ramach grupy kapitałowej (np. jest jedynym dostawcą materiałów), ale ma nieistotne dane finansowe,
 - b) dane finansowe tej jednostki są istotne dla rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego grupy kapitałowej,
 - c) **dane finansowe tej jednostki są nieistotne dla rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego grupy kapitałowej.**
4. Metodę proporcjonalną stosuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w odniesieniu do udziałów w jednostkach współzależnych:
 - a) **jeżeli w przyjętych dla grupy kapitałowej zasadach (polityce) rachunkowości metoda proporcjonalna została przyjęta do wyceny jednostki współzależnej,**
 - b) w każdym przypadku, niezależnie od zapisów w zawartych w zasadach (polityce) rachunkowości grupy kapitałowej,
 - c) w każdym przypadku, niezależnie od zapisów w zawartych w zasadach (polityce) rachunkowości grupy kapitałowej, ale wyłącznie w przypadku jednostek niebędących emitentami papierów wartościowych notowanych na rynku regulowanym.
5. W rachunku zysków i strat udział w zysku (stracie) netto jednostki podporządkowanej wykazuje się (w oddzielnej pozycji) w przypadku stosowania:
 - a) **metody praw własności,**
 - b) metody pełnej,
 - c) metody proporcjonalnej.
6. Sposób ustalenia wartości firmy lub ujemnej wartości firmy należy opisać w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w:
 - a) **dodatkowych informacjach i objaśnieniach,**
 - b) we wprowadzeniu do skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
 - c) nie ma obowiązku ujawniania tego typu informacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.
7. Odpis aktualizujący wartość firmy jednostki podporządkowanej objętej konsolidacją:
 - a) **obciąża skonsolidowany rachunek zysków i strat i nie może wpływać na udział akcjonariuszy mniejszościowych w skonsolidowanym wyniku,**
 - b) obciąża skonsolidowany rachunek zysków i strat i może wpływać na udział akcjonariuszy mniejszościowych w skonsolidowanym wyniku,
 - c) obciąża skonsolidowany wynik lat ubiegłych i może wpływać na udział akcjonariuszy mniejszościowych w skonsolidowanym wyniku w zależności od decyzji kierownika jednostki dominującej.

8. Wszystkie dane źródłowe niezbędne do przygotowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w tym sprawozdania finansowe oraz pakiety konsolidacyjne powinny być podpisane:
- jedynie przez osoby sporządzające,
 - jedynie przez kierowników jednostek oraz biegłych rewidentów badających sprawozdania finansowe tych jednostek,
 - przez osoby sporządzające oraz kierowników jednostek.**
9. Na dzień bilansowy wyrażone w walutach obcych poszczególne pozycje aktywów i pasywów bilansu, z wyjątkiem kapitałów własnych, podlegające konsolidacji lub ujęciu w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą proporcjonalną przelicza się na walutę polską:
- według, ogłoszonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski, kursu średniego na dzień bilansowy,**
 - według, ogłoszonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski, kursu średniego na dzień poprzedzający dzień bilansowy,
 - według, ogłoszonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski, kursu sprzedaży waluty na dzień bilansowy.
10. Według MSSF jednostki dominujące będące jednostkami inwestycyjnymi:
- nie muszą sporządzać skonsolidowanego sprawozdania finansowego,**
 - mają obowiązek sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego w każdym przypadku,
 - mają obowiązek sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jeżeli ich siedziba znajduje się w UE.

Zadania sytuacyjne

Zadanie 1

Założenia:

Spółka ALEF S.A. jest jednostką dominującą wobec spółki TAV S.A. Wiadomo, że:

1. W roku 20XX spółka ALEF udzieliła spółce TAV pożyczki w kwocie 300 000 zł. Pożyczka ma zostać spłacona jednorazowo w roku 20XX+2. Z tytułu tej pożyczki w roku 20XX spółka ALEF otrzymała od spółki TAV odsetki w kwocie 15 000 zł.
2. Spółka ALEF posiada należność handlową w kwocie 615 000 od jednostki powiązanej TAV. W roku 20XX spółka ALEF osiągnęła przychody ze sprzedaży usług w kwocie 500 000 zł od jednostki powiązanej TAV. W jednostce TAV w bilansie widnieje zobowiązanie wobec ALEF w kwocie 615 000 zł, kwota 500 000 zł została ujęta jako usługi obce w roku 20XX.

Dyspozycje:

Na podstawie informacji podanych w Założeniach wypełnij tabelę umieszczoną w **Rozwiązaniu** podając kwoty korekt konsolidacyjnych i ich wpływ na skonsolidowany bilans (tabela nr 1) i rachunek zysków i strat (tabela nr 2).

Rozwiązanie wzorcowe:

Korekty konsolidacyjne wprowadzone do bilansu jednostki dominującej i jednostki zależnej.

Pozycja bilansowa	Jednostka dominująca (wartość w bilansie jednostkowym)	Jednostka zależna (wartość w bilansie jednostkowym)	Korekta konsolidacyjna – strona DT	Korekta konsolidacyjna – strona CT	Wartość w skonsolidowanym bilansie
AKTYWA TRWAŁE					
Długo-terminowe aktywa finansowe w jednostkach powiązanych – pożyczki udzielone	300 000			300 000	0
Inna pozycja					
AKTYWA OBROTOWE					
Należności od jednostek powiązanych	615 000			615 000	0
Inna pozycja					
KAPITAŁY WŁASNE					
Zysk (strata) netto	+ 15 000 + 500 000	- 15 000 – 500 000	15 000 500 000	15 000 500 000	0
Inna pozycja					
ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA					
Zobowiązania długoterminowe od jednostek powiązanych		300 000	300 000		0
Inna pozycja Zobowiązania krótkoterminowe wobec jednostek powiązanych		615 000	615 000		0

Korekty konsolidacyjne wprowadzone do rachunku zysków i strat jednostki dominującej i jednostki zależnej.

Pozycja rachunku zysków i strat	Jednostka dominująca (wartość w RZIS jednostkowym)	Jednostka zależna (wartość w bilansie jednostkowym)	Korekta konsolidacyjna – strona DT	Korekta konsolidacyjna – strona CT	Wartość w skonsolidowanym RZIS
Przychody ze sprzedaży produktów	500 000		500 000		
Koszty działalności operacyjnej		500 000		500 000	
Przychody finansowe	15 000		15 000		
Koszty finansowe		15 000		15 000	

Zadanie 2

Założenia:

Spółka OLEJ S.A. nabyła w dniu 30.06.20XX 50% udziałów w spółce ROPA S.A. Wartość nabytych udziałów wynosiła 10 000 000 zł. Na dzień rozpoczęcia spółkontroli sporządzono bilans spółki „OLEJ” oraz spółki „ROPA”, jak również dokonano wyceny aktywów i pasywów spółki ROPA według wartości godziwej na dzień rozpoczęcia spółkontroli. W tabeli poniżej zestawiono uproszczone dane ze sporządzonych bilansów spółek „OLEJ” i „ROPA” oraz wskazano wyniki wyceny w wartości godziwej aktywów i pasywów spółki „ROPA”. Dane w tabeli podane są w tysiącach złotych.

	Pozycja bilansu	Spółka OLEJ (tys. zł)	Spółka ROPA (tys. zł)	Wartość godziwa aktywów i pasywów w spółce ROPA (w przypadku, gdy jest różna od wartości bilansowej)
A.	Aktywa trwale	47 600	17 200	
I.	Wartości niematerialne i prawne	2 000	200	95
II.	Rzeczowe aktywa trwale	23 600	16 000	17 000
III.	Inwestycje długoterminowe	22 000	1 000	1 300
IV.	Aktywa z tytułu podatku odroczonego	0	0	
B.	Aktywa obrotowe	10 400	1 800	
I.	Zapasy	5 400	900	
II.	Należności krótkoterminowe	3 600	800	
III.	Inwestycje krótkoterminowe	1 400	100	
	AKTYWA RAZEM	58 000	19 000	
A.	Kapitał własny	38 500	17 000	
I.	Kapitał podstawowy	25 000	10 000	
II.	Kapitał zapasowy	10 000	6 000	
III.	Wynik finansowy lat ubiegłych	0	0	
IV.	Wynik finansowy netto	3 500	1 000	
B.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	19 500	2 000	
I.	Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	0	0	
II.	Zobowiązania długoterminowe	18 000	1 300	
III.	Zobowiązania krótkoterminowe	1 500	700	
	PASYWA RAZEM	58 000	19 000	

Dyspozycje:

Na podstawie informacji podanych w Założeniach:

- Oblicz wielkość aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z wyceny w wartości godziwej w spółce ROPA, uzupełniając tabelę umieszczoną w **Rozwiązaniu** (tabela nr 1). Zastosuj stawkę podatku 19%. Wynik zaokrąglij do pełnych tysięcy złotych.
- Ustal wartość firmy, uzupełniając tabelę nr 2 umieszczoną w **Rozwiązaniu**.
- Uzupełnij uproszczone bilanse na dzień rozpoczęcia sprawowania kontroli (uzupełniając tabelę nr 3 umieszczoną w **Rozwiązaniu**) wpisując w odpowiednie kolumny:
 - Dane jednostki ROPA w wartościach godziwych, już z uwzględnieniem aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego.
 - Dane jednostki ROPA w wartości ujmowanych w skonsolidowanym bilansie.
 - Korekty konsolidacyjne.
 - Sumę, tj. wartości do bilansu skonsolidowanego.

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad 1. Ustalenie wielkości aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Tabela 1

Pozycja (dane w tys. zł)	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Różnica prześciowa	Aktywa z tytułu podatku odroczonego	Rezerwy z tytułu podatku odroczonego
Wartości niematerialne i prawne	200	95	105	20	
Rzeczowe aktywa trwałe	16 000	17 000	1 000		190
Inwestycje długoterminowe	1 000	1 300	300		57
			RAZEM	20	247

Ad 2. Ustalenie wartości firmy.

Tabela 2.

Pozycja	Kwota (w tys. zł)
Cena nabycia 50% udziałów w spółce ROPA	10 000
Wartość godziwa aktywów netto spółki ROPA w części odpowiadającej udziałowi posiadanemu przez spółkę OLEJ	50% * 17 968 = 8 984
Wartość firmy jednostki współzależnej ROPA	10 000 – 8 984 = 1 016

Ad 3. Uprozczone bilanse, korekty konsolidacyjne i suma w skonsolidowanym uproszczonym bilansie

Tabela 3.

	Pozycja bilansu	Spółka OLEJ (tys. zł)	Spółka ROPA (tys. zł)	Spółka ROPA (tys. zł)	Spółka ROPA (tys. zł) 50%	Korekty (+) lub (-)	Suma
A.	Aktywa trwałe	47 600	17 200	18 415	9 207,50	- 8 984	47 823,5
I.	Wartości niematerialne i prawne	2 000	200	95	47,5	+ 1 016	3 063,5
II.	Rzeczowe aktywa trwałe	23 600	16 000	17 000	8 500		32 100
III.	Inwestycje długoterminowe	22 000	1 000	1 300	650	- 10 000	12 650
IV.	Aktywa z tytułu podatku odroczonego	0	0	20	10		10
B.	Aktywa obrotowe	10 400	1 800	1 800	900	0	11 300
I.	Zapasy	5 400	900	900	450		5 850
II.	Należności krótkoterminowe	3 600	800	800	400		4 000
III.	Inwestycje krótkoterminowe	1 400	100	100	50		1 450
	AKTYWA RAZEM	58 000	19 000	20 215	10 107,5	- 8 984	59 123,5
A.	Kapitał własny	38 500	17 000	17 968	8 984	- 8 984	38 500
I.	Kapitał podstawowy	25 000	10 000	10 000	5 000	- 5 000	25 000
II.	Kapitał zapasowy	10 000	6 000	6 000	3 000	- 3 000	10 000
III.	Wynik finansowy lat ubiegłych	0	0	968	484	- 484	0
IV.	Wynik finansowy netto	3 500	1 000	1 000	500	- 500	3 500
B.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	19 500	2 000	2 247	1 123,5	0	20 623,5
I.	Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	0	0	247	123,5		123,5
II.	Zobowiązania długoterminowe	18 000	1 300	1 300	650		18 650
III.	Zobowiązania krótkoterminowe	1 500	700	700	350		1 850
	PASYWA RAZEM	58 000	19 000	20 215	10 107,5	- 8 984	59 123,5

BLOK TEMATYCZNY III**Pytania testowe**

1. Jednym ze wskaźników wykorzystywanych do oceny rentowności jednostki gospodarczej jest stopa zwrotu z zaangażowanego kapitału ROIC (ang. Return on invested capital). Do ustalenia wartości tego wskaźnika wykorzystuje się:
 - a) **zysk operacyjny po opodatkowaniu**,
 - b) zysk operacyjny przed odliczeniem podatków i odsetek,
 - c) zysk operacyjny przed potrąceniem odsetek od zaciągniętych zobowiązań oprocentowanych, podatków, amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych oraz amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych.
2. Wysoki poziom aktywów obrotowych i niski poziom zobowiązań krótkoterminowych utrzymywanych w przedsiębiorstwie mogą świadczyć o tym, że przedsiębiorstwo przyjęło strategię zarządzania kapitałem obrotowym netto:
 - a) agresywną,
 - b) **konserwatywną**,
 - c) umiarkowaną.
3. Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, przyjęta przez wszystkie Państwa członkowskie Organizacji Narodów Zjednoczonych, określa cele zrównoważonego rozwoju (SDGs, ang. Sustainable Development Goals). W agendzie określono:
 - a) 5 celów zrównoważonego rozwoju,
 - b) **17 celów zrównoważonego rozwoju**,
 - c) 169 celów zrównoważonego rozwoju.
4. Raportowanie zintegrowane, to:
 - a) **proces, który ma na celu przeprowadzenie analizy i zebranie informacji kluczowych dla interesariuszy, w formie rzetelnego raportu, podsumowującego w jaki sposób realizowana strategia biznesowa i system zarządzania ryzykiem przekłada się na tworzenie wartości firmy w czasie, z uwzględnieniem wpływu firmy na otoczenie**,
 - b) rozszerzenie rocznego sprawozdania finansowego o aspekty dotyczące zrównoważonego biznesu, np. środowiskowych i społecznych,
 - c) sporządzone odrębne oświadczenie obejmujące opis strategii, modelu biznesowego, perspektywa długookresowych wyników finansowych i zarządzania ryzykiem w kontekście zrównoważonego rozwoju.
5. Wytyczne GRI odnoszą się do następujących obszarów:
 - a) **kwestie środowiskowe, kwestie społeczne i pracownicze, prawa człowieka, przeciwdziałanie korupcji**,
 - b) kwestie środowiskowe, kwestie społeczne i pracownicze, prawa człowieka,
 - c) kwestie środowiskowe, kwestie społeczne.

Zadania sytuacyjne

Zadanie 1

Założenia:

Spółka ZLEW S.A. jest spółką giełdową, notowaną na GPW w Warszawie. Kapitał zakładowy spółki wynosi 1.000.000 PLN. W obiegu jest 1.000 akcji zwykłych spółki o wartości nominalnej 1.000 PLN każda. Akcjonariuszami spółki są cztery osoby fizyczne.

W dniu 01.07.20XX r. (poniedziałek), akcjonariusz Zdzisław Kowalski odkupił 100 akcji spółki od akcjonariusza Lucjana Nowaka. Do transakcji doszło poza rynkiem regulowanym. W wyniku transakcji doszło do zmiany udziałów w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy. Informacja o liczbie akcji należących do poszczególnych akcjonariuszy przed i po transakcji została przedstawiona w poniższej tabeli.

Akcionariusz	Liczba akcji przed transakcją	Liczba akcji po transakcji
Zdzisław Kowalski	220	320
Lucjan Nowak	450	350
Elżbieta Malinowska	220	220
Wiesław Malinowski	110	110

W dniu 08.07.20XX r. (poniedziałek) Zdzisław Kowalski zawiadomił spółkę ZLEW S.A. oraz Komisję Nadzoru Finansowego o zmianie udziału w ogólnej liczbie głosów. Lucjan Nowak odstąpił od składania zawiadomień, uznając, że nie ma takiego obowiązku, gdyż jego udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu zmniejszył się z 45% do 35%, a więc nie przekroczył progów wynikających z *Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych*. W dniu 09.07.20XX r. (wtorek) spółka ZLEW S.A. podała informację o zmianie struktury akcjonariatu do publicznej wiadomości, odstępując jednak od informowania o tym fakcie Komisji Nadzoru Finansowego, uznając informację przekazaną przez akcjonariusza Kowalskiego za wystarczającą.

W dniu 16.07.20XX r. (wtorek) akcjonariuszka Elżbieta Malinowska, w wyniku dziedziczenia po zmarłym ojcu Wiesławie, stała się właścicielką dodatkowych 110 akcji spółki ZLEW S.A. W dniu 30.07.20XX r. (wtorek) Elżbieta powiadomiła o zmianie swojego udziału w akcjonariacie spółki pozostałych akcjonariuszy oraz spółkę ZLEW S.A. Spółka, niezwłocznie po uzyskaniu tej wiadomości, przekazała ją w dniu 31.07.20XX r. (środa) do Komisji Nadzoru Finansowego, wobec braku takiego zgłoszenia dokonanego przez akcjonariuszkę. Spółka ZLEW S.A. odstąpiła od podania informacji o zmianie struktury akcjonariatu do publicznej wiadomości, uznając że nie ma takiego obowiązku, a ujawnienie informacji o śmierci Wiesława Malinowskiego, będącego założycielem firmy, może wpłynąć na cenę rynkową akcji spółki

Dyspozycje:

Na podstawie Założeń zadania, w części przeznaczony na **Rozwiązanie**, uzupełnij tabele nr 1 i nr 2, dotyczącą realizacji obowiązków informacyjnych nałożonych na akcjonariuszy i spółkę:

- wskaż, czy poszczególni akcjonariusze i spółka byli zobowiązani do złożenia właściwych zawiadomień (zaznacz **TAK** lub **NIE** w kolumnie 2),
- oceń prawidłowość realizacji obowiązków informacyjnych pod kątem zawiadomienia wszystkich właściwych podmiotów (zaznacz **POPRAWNIE** lub **NIEPOPRAWNIE** w kolumnie 3),
- oceń terminowość realizacji obowiązków informacyjnych (zaznacz **POPRAWNIE** lub **NIEPOPRAWNIE** w kolumnie 4),
- uzupełnij w kolumnie 5 uzasadnienie uznania realizacja obowiązków informacyjnych za niepoprawne, wskazując właściwe podmioty, które powinny zostać zawiadomione lub właściwe terminy przekazania informacji.

Rozwiązanie wzorcowe:

Informacje o zmianie struktury głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy w wyniku transakcji sprzedaży akcji w dniu 01.07.20XX r.

Tabela 1

Podmiot	Obowiązek złożenia zawiadomień	Zawiadomienie właściwych podmiotów	Terminowość realizacji obowiązku informacyjnego	Uzasadnienie
1	2	3	4	5
Zdzisław Kowalski	TAK/NIE	POPRAWNIE/ NIEPOPRAWNIE	POPRAWNIE/ NIEPOPRAWNIE	Nie później niż 4 dni robocze od dnia, w którym dowiedział się o zmianie udziału w ogólnej liczbie głosów (art.69 ust.1 Ustawy o ofercie publicznej...)
Lucjan Nowak	TAK/NIE	POPRAWNIE/ NIEPOPRAWNIE	POPRAWNIE/ NIEPOPRAWNIE	Ma obowiązek złożenia zawiadomień, zmiana o co najmniej 2% ogólnej liczby głosów (art. 69, ust. 2 Ustawy o ofercie publicznej...)
Spółka ZLEW S.A.	TAK/NIE	POPRAWNIE/ NIEPOPRAWNIE	POPRAWNIE/ NIEPOPRAWNIE	Informacja powinna być niezwłocznie podana do publicznej wiadomości, do KNF oraz do spółki prowadzącej rynek regulowany (art. 70 pkt 1 Ustawy o ofercie publicznej...)

Informacje o zmianie struktury głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy w wyniku dziedziczenia akcji w dniu 16.07.20XX r.

Tabela 2

Podmiot	Obowiązek złożenia zawiadomień	Zawiadomienie właściwych podmiotów	Terminowość realizacji obowiązku informacyjnego	Uzasadnienie
1	2	3	4	5
Elżbieta Malinowska	TAK/NIE	POPRAWNIE/ NIEPOPRAWNIE	POPRAWNIE/ NIEPOPRAWNIE	Powinna powiadomić także KNF (art. 69 ust. 1 Ustawy o ofercie...) Nie później niż 4 dni robocze od dnia, w którym dowiedziała się o zmianie udziału w ogólnej liczbie głosów (art.69 ust.1)
Spółka ZLEW	TAK/NIE	POPRAWNIE/ NIEPOPRAWNIE	POPRAWNIE/ NIEPOPRAWNIE	Informacja powinna być niezwłocznie podana do publicznej wiadomości, do KNF oraz do spółki prowadzącej rynek regulowany (art. 70 pkt 1 Ustawy o ofercie publicznej...)

Zadanie 2*Założenia:*

Podczas przeprowadzania analizy sprawozdania finansowego przedsiębiorstwa MEWA Sp. z o.o., obliczono wskaźniki analityczne, których wartości za lata 20XX i 20XX+1 zostały przedstawione w tabeli 1.

Dyspozycje:

W części przeznaczonej na **Rozwiązanie**, uzupełnij tabelę nr 1:

- oceń zmianę wartości każdego ze wskaźników analitycznych z roku na rok (zaznacz w kolumnie 4 tabeli **POZYTYWNA** lub **NEGATYWNA**),
- podaj wartość informacyjną każdego ze wskaźników (uzupełnij kolumnę 5 w tabeli, wpisując właściwy numer jednego z poniższych opisów wskaźników analitycznych).

Wartość informacyjna wskaźników:

1. Wskaźnik informuje o stopniu pokrycia majątku trwałego kapitałami stałymi.
2. Wskaźnik określa jak dużo środków pieniężnych z działalności operacyjnej jest generowane przez jedną złotówkę sprzedaży.
3. Wskaźnik informuje, ile procent sprzedaży stanowi marża zysku po odliczeniu wszystkich kosztów i zapłaceniu podatku.
4. Wskaźnik informuje ile zł wyniku netto przyniosła 1 zł kapitału zaangażowana w działalność firmy.
5. Wskaźnik informuje o efektywności wykorzystania kapitałów obcych.
6. Wskaźnik informuje o stopniu obciążenia majątku zobowiązaniami.
7. Wskaźnik określa udział zysku netto w przepływach z działalności operacyjnej.
8. Wskaźnik informuje o udziale kapitałów stałych w pasywach ogółem.
9. Wskaźnik informuje o zdolności firmy do regulowania wymagalnych zobowiązań przy pomocy upłynnienia środków obrotowych.
10. Wskaźnik informuje o zdolności do natychmiastowego uregulowania wymagalnych zobowiązań.
11. Wskaźnik określa zdolność jednostki do generowania nadwyżek pieniężnych z działalności operacyjnej.
12. Wskaźnik informuje o zdolności do obsługi długoterminowych pożyczek.
13. Wskaźnik informuje o udziale środków zaangażowanych w aktywach na dłuższy okres.
14. Wskaźnik informuje o ilości cykli obrotu należnościami w ciągu okresu.
15. Wskaźnik informuje o średniej długości cyklu realizacji należności.

Rozwiązanie wzorcowe:**Tabela 1**

Nazwa wskaźnika	ROK 20XX	ROK 20XX+1	Ocena zmiany wskaźnika (zaznacz właściwą odpowiedź)	Wartość informacyjna wskaźnika (uzupełnij wpisując nr od 1 do 15)
1	2	3	4	5
Rentowność sprzedaży netto (ROS)	1,20%	0,27%	POZYTYWNA/ NEGATYWNA	3
Dźwignia finansowa	2,16%	-0,08%	POZYTYWNA/ NEGATYWNA	5
Obrót należnościami (w razach)	5,40	6,74	POZYTYWNA / NEGATYWNA	1 4
Wskaźnik zadłużenia ogólnego	0,66	0,62	POZYTYWNA / NEGATYWNA	6

Wskaźnik pokrycia odsetek zyskiem	1,88	1,60	<u>POZYTYWNA/</u> <u>NEGATYWNA</u>	1 2
Wskaźnik złotej reguły bilansowej	0,79	0,83	<u>POZYTYWNA/</u> <u>NEGATYWNA</u>	1
Wskaźnik trwałości struktury finansowania	0,38	0,42	<u>POZYTYWNA/</u> <u>NEGATYWNA</u>	8
Wskaźnik unieruchomienia środków	0,48	0,50	<u>POZYTYWNA/</u> <u>NEGATYWNA</u>	1 3
Wskaźnik płynności bieżącej	0,84	0,92	<u>POZYTYWNA/</u> <u>NEGATYWNA</u>	9
Wskaźnik udziału zysku netto w przepływach z działalności operacyjnej	27,1%	4,8%	<u>POZYTYWNA/</u> <u>NEGATYWNA</u>	7
Wskaźnik wydajności gotówkowej sprzedaży	0,04	0,06	<u>POZYTYWNA/</u> <u>NEGATYWNA</u>	2
Wskaźnik płynności zaostyczny	0,01	0,04	<u>POZYTYWNA/</u> <u>NEGATYWNA</u>	1 0
Skorygowana rentowność majątku	4,22%	1,66%	<u>POZYTYWNA/</u> <u>NEGATYWNA</u>	4
Wskaźnik zdolności do generowania środków pieniężnych netto z działalności operacyjnej	0,66	0,99	<u>POZYTYWNA/</u> <u>NEGATYWNA</u>	1 1
Cykl inkasa należności (w dniach)	67,60	54,14	<u>POZYTYWNA/</u> <u>NEGATYWNA</u>	1 5

Zadanie 3

Założenia:

Przedsiębiorstwo produkcyjno-handlowe ALBATROS S.A. rozważa wdrożenie jednego ze zintegrowanych narzędzi pomiaru rozwoju zrównoważonego:

1. Zrównoważonej karty wyników,
2. Zrównoważonego modelu du Ponta,
3. Modelu LBG (London Benchmarking Group Model).

Dyspozycje:

W części przeznaczony na **Rozwiązanie**:

1. Uzupełnij tabelę nr 1, klasyfikując podane przykładowe mierniki osiągnięć do właściwej perspektywy zrównoważonej karty wyników.
2. Uzupełnij tabelę nr 2, dokonując dalszej dezagregacji wskaźnika rentowności sprzedaży w zaprojektowanym na użytek spółki zrównoważonym modelu du Ponta, uwzględniając na poziomie 3 koszty operacyjne, a na poziomie 4 podział kosztów operacyjnych na: koszty opłat środowiskowych, koszty utylizacji, koszty poboru wody oraz inne koszty operacyjne.
3. Uzupełnij tabelę nr 3, oceniając prawdziwość stwierdzeń dotyczących zastosowania modelu LBG, wpisując w odpowiednią kolumnę tabeli **PRAWDA** lub **FAŁSZ**.

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad.1 Zrównoważona karta wyników

Tabela 1

Miernik osiągnięć	Perspektywa zrównoważonej karty wyników
Rentowność sprzedaży	Perspektywa finansowa
Udział w rynku	Perspektywa klienta
Długość cyklu produkcyjnego	Perspektywa wewnętrzna
Liczba godzin szkoleń	Perspektywa wzrostu i uczenia się
Wskaźnik płynności	Perspektywa finansowa
Wskaźnik napraw gwarancyjnych	Perspektywa klienta
Liczba wdrożonych propozycji zmian	Perspektywa wewnętrzna
Cykl spłaty należności	Perspektywa finansowa
Poziom zadowolenia pracowników z pracy w przedsiębiorstwie	Perspektywa wzrostu i uczenia się
Dostępność informacji potrzebnych do dobrego wykonania pracy	Perspektywa wzrostu i uczenia się

Ad 2. Zrównoważony model du Ponta

Tabela 2

Poziom modelu	Perspektywa zrównoważonej karty wyników
1	$\frac{\text{Zysk netto}}{\text{Kapitał własny}}$
2	$\frac{\text{Zysk netto}}{\text{Sprzedaż}} \times \frac{\text{Sprzedaż}}{\text{Aktywa}} \times \frac{\text{Aktywa}}{\text{Kapitał własny}}$
3	$\frac{\text{Zysk netto}}{\text{Koszty operacyjne}} \times \frac{\text{Koszty operacyjne}}{\text{Sprzedaż}} \times \frac{\text{Sprzedaż}}{\text{Aktywa}} \times \frac{\text{Aktywa}}{\text{Kapitał własny}}$

4	$\frac{\text{Zysk netto}}{\text{Koszty operacyjne}} \times \left(\frac{\text{Opłaty środowiskowe}}{\text{Sprzedaż}} + \frac{\text{Koszty utylizacji}}{\text{Sprzedaż}} + \frac{\text{Koszty poboru wody}}{\text{Sprzedaż}} + \frac{\text{Inne koszty oper.}}{\text{Sprzedaż}} \right) \times \frac{\text{Sprzedaż}}{\text{Aktywa}} \times \frac{\text{Aktywa}}{\text{Kapitał własny}}$
---	---

Ad 3 Model LBG (London Benchmarking Group)

Tabela 3

Stwierdzenie	Ocena poprawności (uzupełnij wpisując PRAWDA lub FAŁSZ)
Model LBG jest jednym ze sposobów zarządzania, mierzenia i raportowania efektywności zaangażowania społecznego przedsiębiorstw.	PRAWDA
Istotą modelu LBG jest odnoszenie uzyskanych efektów do ponoszonych kosztów.	PRAWDA
Model LBG pozwala na spojrzenie na działanie przedsiębiorstw z czterech perspektyw powiązanych z wizją i strategią.	FAŁSZ
Model LBG może być przedstawiony w postaci piramidy, składającej się z poziomów: działań charytatywnych, inwestycji społecznych, inwestycji komercyjnych w społecznościach, obowiązkowego wkładu w społeczność oraz działalności biznesowej.	PRAWDA
Model LBG odzwierciedla wpływ aspektów środowiskowych i społecznych na kształtowanie rentowności kapitału własnego.	FAŁSZ
Model LBG pozwala na analizowanie całkowitego kosztu zaangażowania społecznego oraz natychmiastowych i długofalowych efektów zaangażowania społecznego.	PRAWDA
W ramach modelu LBG działania są analizowane z punktu widzenia trzech perspektyw: wkładów, rezultatów i efektów.	PRAWDA
Zastosowanie modelu LBG ma na celu poprawę produktywności, czasu realizacji, jakości oraz poziomu usług księgowych.	FAŁSZ
Wdrożenie modelu LBG oznacza dążenie do systematycznego wyszukiwania udoskonaleń w przedsiębiorstwie oraz podnoszenie wiedzy pracowników w celu ciągłego obniżania kosztów.	FAŁSZ
Model LBG pozwala na ocenę zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstwa na tle konkurentów lub branży.	PRAWDA